

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta  
Agencija za odgoj i obrazovanje  
Hrvatsko društvo klasičnih filologa  
Institut Latina & Graeca



ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

## ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

**GRČKI JEZIK**

za

**OSNOVNE ŠKOLE**

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod i razumijevanje teksta:

	20
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

**Ukupni broj bodova:**

	50
--	----

Članovi županijskog povjerenstva:

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_

Škola i mjesto održavanja natjecanja: \_\_\_\_\_

Županija: \_\_\_\_\_

**30. ožujka 2023.**



**I. 2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA**

Πυθία δὲ λέγει· „Ἡρακλῆς, κατοίκει ἐν Τίρυνθι<sup>1</sup> Εὐρυσθεῖ<sup>2</sup> λατρεύων ἔτη<sup>3</sup> δώδεκα, καὶ τοὺς ἐπιταττομένους<sup>4</sup> ἄθλους<sup>5</sup> δέκα ἐπιτέλει.“ Καὶ οὕτως λέγει· „Τῶν ἄθλων συντελεσθέντων<sup>6</sup>, ἀθάνατος ἔσθ<sup>7</sup>.“ Τοῦτο<sup>8</sup> ἀκούει ὁ Ἡρακλῆς καὶ εἰς Τίρυνθα ἔρχεται, καὶ τὸ προσταττόμενον<sup>9</sup> ὑπὸ<sup>10</sup> Εὐρυσθέως<sup>11</sup> ἐτέλει.

**KOMENTAR:**

<sup>1</sup> Τίρυνς, υνθος, ἦ – Tirint (grad u Argolidi)

<sup>2</sup> Εὐρυσθεῖ – dat. od Εὐρυσθεύς, εως, ὁ (Euristej)

<sup>3</sup> ἔτος, ους, τό – godina

<sup>4</sup> ἐπιταττόμενος, 3 – zapovjeden, naložen

<sup>5</sup> ἄθλος, ου, ὁ – zadatak, posao

<sup>6</sup> τῶν ἄθλων συντελεσθέντων = dovršivši zadatke/poslove

<sup>7</sup> ἔσθ – bit ćeš

<sup>8</sup> τοῦτο = to, ono

<sup>9</sup> προσταττόμενον, ου, τό – zapovijed, nalog

<sup>10</sup> ὑπό + gen. – od

<sup>11</sup> Εὐρυσθεύς, εως, ὁ – Euristej (kralj u Tirintu)

**Odgovore na pitanja napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!**

1. Tko se obratio Heraklu?

	maks. 1
--	---------

2. Kamo je Heraklo trebao otići?

	maks. 1
--	---------

3. Koliko godina je Heraklo trebao služiti?

	maks. 1
--	---------

4. Koliko zadataka je trebao izvršiti?

	maks. 1
--	---------

5. Čije je naloge trebao izvršiti?

	maks. 1
--	---------

	maks. 5
--	---------

	<b>maks. 20</b>
--	-----------------

**II. GRAMATIKA**

1. Odredi službu riječi **μετὰ μάχην** u rečenici *Μετὰ δὲ τὴν πρὸς Μινύας μάχην συμβαίνει Ἡρακλεῖ...*

- a) predikat  
b) neizravni objekt  
c) priložna oznaka vremena

	maks. 1
--	---------

2. Odredi službu riječi **Ἡρακλεῖ** u rečenici *Μετὰ δὲ τὴν πρὸς Μινύας μάχην συμβαίνει Ἡρακλεῖ...*

- a) subjekt  
b) neizravni objekt  
c) predikat

	maks. 1
--	---------

3. Odredi službu riječi **παράγινεται** u rečenici *Παράγινεται δὲ Ἡρακλῆς εἰς Δελφούς...*

- a) predikat  
b) subjekt  
c) priložna oznaka

	maks. 1
--	---------

4. Odredi službu riječi **Ἡρακλῆς** u rečenici *Παράγινεται δὲ Ἡρακλῆς εἰς Δελφούς...*

- a) neizravni objekt  
b) subjekt  
c) priložna oznaka

	maks. 1
--	---------

5. Kako glagol **παράγινεται** glasi u 3. l. jd. imperfekta aktivnog?

- a) παράγινονται  
b) παρεγίνοντο  
c) παρεγίγνετο

	maks. 1
--	---------

6. Sljedeće imenice iz teksta trebaju biti prebačene u isti padež u suprotnom broju. Zaokruži ispravnu tvrdnju:

- a) μάχην – μάχαις ..... TOČNO / NETOČNO  
b) παῖδας – παῖδα ..... TOČNO / NETOČNO  
c) θεοῦ – θεοῖς ..... TOČNO / NETOČNO  
d) ἔτη – ἔτος ..... TOČNO / NETOČNO  
e) ἄθλους – ἄθλον ..... TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

7. Glagolski oblik **μαίνεται** iz teksta je:

- a) 3. l. jd. impf. akt.
- b) 3. l. jd. ind. prez. mp.
- c) 3. l. mn. ind. prez. mp.

	maks. 1
--	---------

8. Glagolski oblik **καθαίρεται** iz teksta u suprotnome broju glasi:

- a) καθαίρουσι(ν)
- b) καθαίρονται
- c) καθαίρει

	maks. 1
--	---------

9. Glagolski oblik **πυνθάνεται** iz teksta u istome licu, broju i stanju, ali u imperfektu glasi:

- a) πυνθάνονται
- b) ἐπυνθάνοντο
- c) ἐπυνθάνετο

	maks. 1
--	---------

10. Glagolski oblik **προσηγορεύετο** u suprotnome broju glasi:

- a) προσηγορεύοντο
- b) προσηγορεύομεν
- c) προσηγορευόμεν

	maks. 1
--	---------

11. Grecizam koji označava atletske višeboj u deset disciplina je:

- a) dekatlon
- b) pentatlon
- c) triatlon

	maks. 1
--	---------

	<b>maks. 15</b>
--	-----------------

### III. CIVILIZACIJA

1. Heraklo je s olimpskim bogovima pobijedio

- a) Gigante
- b) Titane
- c) Kentaure

	maks. 1
--	---------

2. Euristej je vladao u

- a) Miken i Tirintu
- b) Ateni i Salamini
- c) Miletu i Efezu

	maks. 1
--	---------

3. Euristej je umjesto Herakla postao

- a) bog
- b) kralj
- c) heroj

	maks. 1
--	---------

4. Prvi Heraklov posao bio je

- a) donijeti jabuke Hesperida
- b) dovesti Kerbera
- c) donijeti kožu nemejskoga lava

	maks. 1
--	---------

5. Heraklo je u svladavanju lernejske Hidre imao pomoć svoga nećaka

- a) Hilasa
- b) Jolaja
- c) Admeta

	maks. 1
--	---------

6. U hvativši kerinitsku košutu Heraklo je naljutio božicu

- a) Atenu
- b) Afroditu
- c) Artemidu

	maks. 1
--	---------

## 7. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO uz tvrdnju.

- a) Heraklo je ubio svoju djecu. .... TOČNO / NETOČNO  
b) Heraklo je iz Hada doveo Euridiku. .... TOČNO / NETOČNO  
c) Heraklo je bio Argonaut. .... TOČNO / NETOČNO  
d) Minosu je bika poslao bog Ares. .... TOČNO / NETOČNO  
e) Stimfalide su goleme ptice  
željeznih krila, kljunova i pandža. .... TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

## 8. Heraklo je morao uhvatiti erimantskog

- a) vepra  
b) medvjeda  
c) vuka

	maks. 1
--	---------

## 9. Heraklo je očistio staje kralja

- a) Neleja  
b) Minoja  
c) Augije

	maks. 1
--	---------

## 10. Diomedove kobile su jele

- a) ljudsko meso  
b) zob  
c) ambroziju

	maks. 1
--	---------

## 11. Heraklo je otišao u Pont po pojas čija je vlasnica bila amazonska kraljica

- a) Alkipa  
b) Melanipa  
c) Hipolita

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	----------

**RJEŠENJA****I. PRIJEVOD I RAZUMIJEVANJE TEKSTA**

Μετὰ δὲ τὴν πρὸς Μινύας μάχην	Poslije bitke protiv Minijaca	1
συμβαίνει Ἡρακλεῖ	dogodi se Heraklu	1
ὅτι ... μαίνεται,	da poludi (pobijesni)	1
κατὰ ζῆλον Ἡρας	kroz Herinu ljubomoru	1
καὶ τοὺς τε ἰδίους παῖδας,	i vlastite sinove,	1
οὓς ἐκ Μεγάρας ἔχει,	koje ima od Megare	1
εἰς πῦρ ἐμβάλλει	u plamen baci	1
καὶ Ἴφικλέους δύο·	i dvojicu Ifiklovih;	1
διὸ καταδικάζει ἑαυτοῦ φυγὴν	stoga presudi samome sebi bijeg	1
καὶ καθαίρεται μὲν ὑπὸ Θεσπίου.	i očišćen je od Tespija.	1
Παραγίγνεται δὲ Ἡρακλῆς εἰς Δελφοὺς	Dođe Heraklo u Delfe	1
καὶ πυνθάνεται τοῦ θεοῦ ποῦ κατοικήσει.	i pita boga gdje da se naseli.	1
Ἡ δὲ Πυθία τότε πρῶτον	Pitija tada prvi put	1
Ἡρακλέα αὐτὸν προσαγορεύει·	njega nazove Heraklom;	1
τὸ δὲ πρῶτον Ἀλκείδης προσηγορεύετο.	dosad se zvao Alkid.	1

- |                 |   |
|-----------------|---|
| 1. Pitija.      | 1 |
| 2. U Tirint.    | 1 |
| 3. 12 godina.   | 1 |
| 4. 10 zadataka. | 1 |
| 5. Euristejeve. | 1 |

Prijevod i razumijevanje teksta: 20

**II. GRAMATIKA**

- |   |   |
|---|---|
| 1. c); 2. b); 3. a); 4. b); 5. c)                       | 5 |
| 6. a) NETOČNO; b) TOČNO; c) NETOČNO; d) TOČNO; e) TOČNO | 5 |
| 7. b); 8. b); 9. c); 10. a); 11. a)                     | 5 |

Gramatika: 15

**III. CIVILIZACIJA**

- |   |   |
|---|---|
| 1. a); 2. a); 3. b); 4. c); 5. b); 6. c):               | 6 |
| 7. a) TOČNO; b) NETOČNO; c) TOČNO; d) NETOČNO; e) TOČNO | 5 |
| 8. a); 9. c); 10. a); 11. c)                            | 4 |

Civilizacija: 15

**Ukupno: 50**